

VUOSIKERTOMUS
ELÄINTENSUOJELUS-YHDISTYKSEN

HELSINGISSÄ

YLEISEEN KOKOUKSEEN

Toukok. 27:nä p. v. 1876

YHDISTYKSEN SIHTERILTÄ.

HELSINGISSÄ,

J. SIMELIUKSEN PERILLISTEN KIRJAPAINOSSA,

1876.

HELSINGISSÄ

YLEISEEN KOKOUKSEEN

YHDISTYKSEN SIHTERILTÄ

J. SIMELIUKSEN PERILLISTEN KIRJAPAINOSSA.

1876.

Lieneepä soveliaasta ja ehkä tarpeellistakin, että kertomus eläintensuojelus-yhdistyksen Helsingissä vaikutuksesta nyt kuluneella yhdistyksen ensimmäisellä vuosikaudella johdetaan muutamilla sanoilla eläintensuojelus-yhdistyksien syntymisestä ylimalkaan ja erittäin sen yhdistyksen, jonka vaikutusta tämä kertomus koskee. Ryhtyen tämän johdatuksen *) ja kertomuksen esittämiseen pyydän minä suosiollista anteeksi-antamusta esityksen puutteista.

Kaikki, jolla on olemus, on saanut alkunsa Jumalasta, joka omista täydellisyyksistään on jaellut jotakin niille aineille ja olennoille, jotka Hän on saattanut olemiseen. Tästä ovat saaneet alkunsa luonnontuotteiden eri lajit, jotka, elävässä keskinäisessä yhteydessä ollen yhdistyneinä ovat jotakin kokonaista, maallisen luomisen täyteys. Tämän maallisen luonnon keskusta on ihminen, jossa elävän maailman kaikki runsaat ja moninaiset voimat sopusointuisasti yhdistyvät. Lähinnä ihmistä ja koko ihmiskuntaa ovat eläimet ja eläinkunta. Eläin tuntee olemuksensa, huomaa itsensä ja samassa myös jossakin määrässä häntä ympäröivän maailman; eläimellä on kuvaus-aisti ja ymmärrys. Mutta varsinkin on huomattava kotieläinten uskollisuus omistajaansa kohtaan, verrattava siveyteen, aavistus hyvistä avuista, jota vastoin uskottomuus on eläimissä yhtä kuin pahuus. Kullakin eläimellä on oma olentonsa, oma määräyksensä, sen on eläminen ja toteuttaminen aatteensa. Eläintä ei sentähden saa pitää oikeuksien esineenä, vaan päinvastoin oikeus-itselönä, olentona, jolla on oikeuksia. Näistä ansaitsevat varsinkin eläimen oikeudet ihmistä kohtaan huomiota.

*) Johdatuksen lähteinä on käytetty: *A. F. Granfelt*: Kristlig dogmatik ja *Paul Hohlfeld*: Das Recht der Thiere nach Krauses philosophischem System. (Katso: Beilage zu N:o 8 des Androklus, August 1872).

Paitsi eläimen ruumiin-rakennuksen kantaa on tässä määrävänä eläimen likempi tahi etäisempi suhde ihmiseen. Kessyllä, ihmisen palveluksessa olevalla eläimellä on laajemmat oikeudet ihmistä kohtaan kuin kesyttömällä, mutta tälläkin on järkähtämättömät oikeutensa. Eläinkunnalla on oikeus ihmiskunnalta vaatia ei ainoastaan sääliäistä kohtelua, vaan myöskin apua, hoitoa ja jalostamista. Kun ihminen sillä tavoin kohtelee eläintä, täyttää hän Luojan aikomuksen ja hänen tekonsa vastaa tavallansa luonnon tarkoitusta; ihminen auttaa eläintä siihen täydellistymiseen, jota ei se itsestään voisi saavuttaa.

Eläimellä on oikeuksia ei vain yksityistä ihmistä kohtaan, vaan myös ihmisellisiä yhteiskuntia kohtaan. Perhekunnassa on noudattaminen oikeutta ja rakkautta eläimiä kohtaan sekä eläimien että perhekunnan tähden. Moni kasvattaja arvelee nimittäin ettei lasta saateta hyvin kasvattaa jos ei se saa ystävällisesti seurustella kumminkin yhden eläimen kanssa. Rakkautta luontoon ja eläimiin saataneekin tuskin todellisesti sydämelliseksi, jos ei tilaisuutta siihen valmisteta jo hennoimmasta lapsuudesta asti.

Kunnankin tulee osoittaa oikeuden-mukaista mieltä eläimiä kohtaan ja se on tilaisuudessa tähän muun muassa paikakunnan poliisin toimeliaisuuden kautta. Mutta etenkin on valtion suojeleminen eläimiä ja niiden oikeuksia, koska yleensä valtion tulee suojella ja valvoa kaikkien niiden olentojen oikeuksia, jotka oleskelevat sen alueella.

Valtion huolenpito eläimistä huomataan jo Moseksen laissa ja Qvintilianuksen mukaan rankasi Athenan Areopagikin eläinten räakkäämistä. Vielä vähemmin on valtio ja sen lainsäädäntö uudemmassa ajassa voinut karttaa sitä muuttunutta käsitystapaa, joka eläinten suhteen on päässyt vallalle. Eläinten räakkäminen on, vaikka eri määrässä, nykyänsä kielletty kaikissa sivistyneissä valtioissa, vaikka lainoppineet ovat erimieliset asian oikeudellisesta perustasta ja siitä kuinka tämä kielto on sovitettava oikeus-järjestelmään. Filosofi Krause ja hänen oikeusfilosofian suhteen suuresti ansiollinen oppilaansa Professori Röder ovat tunnustaneet eläinkunnan itse-

näisen oikeuden ja sillä poistaneet vaikeudet asian ratkaisemisessa. Poliisin ja oikeudenhoidon, näiden valtion peritäreäin laitoksien, velvollisuutena on vointinsa mukaan auttaa eläimiä heidän oikeuteensa ja suojella niitä vääryydestä, mutta he eivät voi täydellisesti saavuttaa tätä ylevätä tarkoitusta, ilman yhteiskunnan jäsenien tehoisata apua. Tällaista apua saattavat heille tarjota eläintensuojelus-yhdistykset, joita tässä tarkoituksessa on vähitellen perustettu kaikkiin sivistysmaihiin.

Helsingin eläintensuojelus-yhdistyksen synnystä alköön unohtettako, ettei tämän niminen yhdistys ole ensimmäinen pääkaupungissa. Täällä on jo olemassa toinen aikaisemmin samassa tarkoituksessa perustettu yhdistys, nimittäin pikkulintuin suojelusyhdistys tahi Kevätyhtiö, joka perustettiin Toukok. 1 p:nä v. 1870. Ei kuitenkaan ole tämä yhdistys se, joka on lähimin vaikuttanut Helsingin eläintensuojelus-yhdistyksen perustamisen, jonka synty on asetettava yhteyteen samanlaisen yhdistyksen kanssa Suomen vanhimmassa sivistyspaikassa, Turun kaupungissa. Viimemainitun yhdistyksen vuosikertomus vuodelta 1873, annettu Maalisk. 31:nä p. seuraavana vuonna, oli aiheena eräasen eläintensuojelus-yhdistyksen nykyisen varapuheenjohtajan kirjoitukseen sanomalehdessä Morgonbladet, Huhtik. 4:nä p. v. 1874, jossa ehdoteltiin eläintensuojelusyhdistyksien perustamista Helsingin kaupunkiin sekä muihin maamme kaupunkeihin ja kuntiin sekä kehoitettiin kokoutumaan asiasta keskustelemaan. Tämän kehoituksen seurauksena oli kutsumus yleiseen kokoukseen 15:nä p. seuraavata Toukokuuta, jonka kutsumuksen olivat allekirjoittaneet läänin kuvernööri, Kenraalimajori Yrjö von Alftan, Helsingin Kunnallispormestari, Hovioikeudenassessori Kaarle Adolf Öhrnberg, Senaatorin rouva Sofia Nykopp, Hovioikeudenneuvoksen rouva Ida Grotenfelt, Professori Sakari Topelius, Maisteri August Schaudman, Kapteeni Robert Lagerborg, Maisteri August Hagman, Filosofian Kandidaati Viktor Lufgrén ja Juris Tohtori Wilhelm Lavonius: Tässä yleisessä kokouksessa jossa oli saapuvilla noin viisikymmentä henkeä, päätettiin Helsingin eläintensuojelus-yhdistyksen perustaminen. Hallituksen vahvistus Yhdistyksen säännöille on annettu Lokak. 6:nä p.

v. 1874 ja yhdistyksen perustava kokous pidettiin 25:nä p. seuraavata Marraskuuta Professori Sakari Topeliuksen esimiehyydellä. Kokouksessa valittiin yhdistyksen nykyinen toimikunta, johon kuuluvat Senaatori Teodor Sederholm, Maisteri Anton Almberg, Maisteri Feliks Heikel, Protokollasihteri Anton Kiseleff, Eläinlääkäri Aaron Silfvast ja Juris Tohtori Wilhelm Lavonius, jäseninä, sekä Professori Fredrik Wilhelm Mäklin, Eversti Aleksander Järnefelt ja Maisteri August Schauman varajäseninä. Sittenkuin Toimikunta kokouksessa seuraavan Joulukuun 2:nä p. oli keskuudestaan valinnut Senaatori Sederholmin, esimieheksi, Maisteri Almbergin vara-esimieheksi, Protokollasihteri Kiseleffin rahavartijaksi ja Juris Tohtori Lavoniuksen sihteriksi, kääntyi sen huoli niiden varojen hankkimiseen, jotka kullekin yhdistykselle, jonka toimi kääntyy ulospäin, ovat välttämättömänä elonehtona. Aiotun tarkoituksen saavuttamiseksi kehoitti toimikunta kaupunkilaisia, osittain ilmoituslistoja asettamalla kirjakauppoihin, osittain myös suoranaisilla kehoituksilla yksityisille henkilöille, jäseninä yhdistykseen yhtymään ja täten sitoutumaan niiden maksujen maksamiseen, jotka jäsenille ovat määrättyt. Tässä toimessaan tapasi toimikunta ystävällistä kannatusta Uudenmaan läänin hevoisyöstyksen yhdistykseltä, jonka jäsenet lukuisasti ovat kirjoittaneet itsensä Helsingin eläintensuojeluyhdistyksen jäseniksi ja sen kassaan antaneet suurimman osan tämän tuloista. Yhdistyksen jäsenien lukumäärä on nyt yhteensä 87 henkeä, joista miehiä 74 ja naisia 13. Näistä on 25 miespuolista ja 2 naispuolista jäsentä maksanut jäsenmaksunsa kerrassaan, jota vastoin 49 miespuolista ja 11 naispuolista jäsentä maksaa vuosimaksua.

Sittenkuin eläintensuojeluyhdistyksen järjestämistä tarkoittavat toimet viimeksimainitulla olivat päättyneet, saattoi yhdistys alkaa varsinaisen toimensa. Tämä on asetusten määräyksien mukaan käynyt kahteen suuntaan: toimeen

- 1:o kaikenlaatuisten eläinten rääkkäämisen estämiseksi ja
- 2:o hellän ja rakkaudellisen mielen herättämiseksi eläimiä, varsinkin kotieläimiä, kohtaan. Voidaksensa ensimmäintun suunnan toimissa toivoa tarpeellista apua paikkakunnan

virkakunnilta, ilmoitti Toimikunta Yhdistyksen perustumisen Keisarillisen Senaatin Prokuratorille, Uudenmaan läänin Kuvernöörille, Maistraatille ja Poliisikammarille Helsingissä ja tämän kaupungin viskaaleille, sekä anoi että sattuvissa tiloissa saisi toivoa näiden virkamiehien ja virkakuntien apua. Tämöisen avun onkin yhdistys saanut missä sitä on tarvittu. Etenkin tulee Yhdistyksen kiitollisuudella mainita se apu, minkä Yhdistys on saanut Helsingin kaupungin-viskaalilta Ludvig Edvin Nygreniltä, joka erinomaisella uutteruudella on edesvastaukseen vetänyt ne, jotka ovat olleet syylliset eläinten rääkkämiseen. Niiden henkilöiden lukumäärä, jotka vuonna 1875 ovat Helsingissä sakoitetut eläinten kiduttamisesta, on 15 ja niiltä tuomitut sakot yhteensä kuusisataa kuusi markkaa Suomen rahaa. Sittenkuin Toimikunta eräästä Tehtailija Herman Brummerin, anomuksen mukaan, tekemästä kertomuksesta kaupungin teurastushuoneiden tilasta, teurastettavien eläimien kohtelemisesta siellä ja itse teurastustavasta, oli saanut tietää että teurastushuoneiden nykyinen tila antaa aihetta parempien vaatimiseen ja ettei eläimien kohtelu ja teurastamistapa sovellu niihin vaatimuksiin, joita oikeudella voipi ja täytyy asettaa sivistyneeseen yhteiskuntaan, huomautti Toimikunta viime kuluneen Huhtikuun 10:nä p. lähetetyssä kirjeessä kaupungin Maistraatille mainitun asian niiden keinojen toimittamista varten, joihin asian luultiin antavan aihetta, jonka suhteen Toimikunta puolestansa tahtoi esittää, ensinnä nyt jo löytyvän välttämättömän tarpeen saada uusia tarkoituksenmukaisia teurastushuoneita ja vielä tarpeellisuuden tarkasti valvoa järjestystä ja puhtautta sekä eläinten kohtelemista siellä, varsinkin niin kauan kuin vanhat teurastushuoneet seisovat käytettävänä ja siksi kuin parempi tapa kuin entinen on täällä päässyt vallalle. Tätä kirjoitusta seurasi Hufvudstadsbladet viime Helmik. 25:ltä p., sisältävä sekä Tehtailija Brummerin edellämainitun kirjoituksen että myöskin Maisteri Almbergin antaman kertomuksen nykyaikaisesta teurastushuoneesta Budapestissa. Tähän eläintensuojelus-yhdistyksen toimen suuntaan kuuluvana mainittakoon että yhdistys on viimeiseen lepoonsa saattanut kaksi hevosta.

Eläimille, varsinkin kotieläimille, hellää ja rakkaudellista mieltä on eläintensuojelus-yhdistys koettanut herättää siten että Toimikunta Tammik. 11:nä p. v. 1875 lähetti sanomalehdille «*Barnvännen*» ja «*Pääskynen*» kirjoituksia, joissa Toimikunta kehoitti toimituksia niin paljon kuin asianhaarat sen myöntäisivät puolestansa vaikuttamaan Yhdistyksen tarkoituksessa kirjoituksien kautta, joilla kasvavaan nuorisoon istutettaisiin hellyyttä eläimiä kohtaan ja oikea käsitys niistä velvollisuuksista, joita ihmisen pitää niitä kohtaan täyttämän. Samoin on Toimikunta Jouluk. 17:nä p. v. 1875 Helsingin kansakoulujen Tarkastajalle lähetetyssä kirjeessä anonut että kaupungin korkeampien kansakoulujen oppilaille valmistettaisiin tilaisuutta vähintäkin kerran lukukaudessa saada kirjoittaa jostakin äskenmainittua tarkoitusta koskevasta aineesta, jonka anomuksen kansakoulun tarkastaja oli luvannut täyttää. Vihdoin on Toimikunta ryhtynyt toimeen kirjain tekemisestä, joiden kautta Toimikunta toivoo voivansa herättää sääliväisyyttä eläimiä kohtaan ja levittää varsinkin alemmille kansaluokille tarpeellista tietoa velvollisuuksista eläimiä kohtaan. Tällaisia kirjoja ei Toimikunta valitettavasti ole tilaisuudessa valmiina kokoukselle edespanemaan, vaan mielihyvällä voi se mainita että kaksi käsikirjoitusta on Toimikunnan tarkastettavaksi ja arvosteltavaksi annettu.

Edellämainituissa toimissaan on eläintensuojelus-yhdistys saanut harrasta kannatusta muista samanlaisista yhdistyksistä, jotka osittain ovat lähettäneet vuosikertomuksiansa, osittain muitakin kirjoja ja näiden joukossa muutamia sangen suuriarvoisia Helsingin eläintensuojelus-yhdistykselle. Suurimmassa kiitollisuudessa on tässä suhteessa Yhdistys *Dresdenin eläintensuojelus-yhdistykselle*. Niin pian kuin nimittäin tämä Yhdistys oli saanut tiedon siitä että eläintensuojelus-yhdistystä aiottiin Helsinkiin, kiirehti se edistämään yritystä suuriarvoisien kirjojen lähettämällä yhdistyksen perustajille. Vieläkin lähettää tämä yhdistys meille sanomalehtensa *Androklos*. Muut ulkomaiset eläintensuojelus-yhdistykset, joille yhdistyksemme on kiitollisuuden velassa sille lähetetyistä kirjoista, ovat: *djurskyddsföreningen i Strengnäs, Föreningen til dyrenes*

beskyttelse i Kristiania, Рощицкое Общество покровительства животным Pietarissa, Mitauer, nykyänsä Kurländischer Thierschutzverein, Verein gegen Thierquälerei zu Königsberg, Thierschutzverein zu Güstrow, Berliner Thierschutzverein, Schlesischer Centralverein zum Schutz der Thiere sekä Massachusetts Society for the prevention of cruelty to animals.

Kotimaisista eläintensuojelus-yhdistyksistä on Kevätyhtiö lähettänyt meille lupauksensa ja merkkinsä, sekä Kevätkirjan suomen- ja ruotsinkielisenä, jota paitsi Turun eläintensuojelus-yhdistys on lähettänyt kertomukset vaikutuksestansa vuosina 1874 ja 1875.

Helsingin eläintensuojelus-yhdistyksen

jäsenet,

Toukokuun 27:nä p. v. 1876.

Alfthan, von, G., Kuvernööri.
Aminoff, A., Kreivi.
Almberg, A., Maisteri.
Armfelt, G. Ph., Kreivi.
Brenner, M., Maisteri.
Brummer, H., Tehtailija.
Brummer, W., Hovineuvos.
Blomqvist, A., Neiti.
Borgström, L., Konsuli.
Borgström, G., Maanviljelijä.
Blum, C. W., Kruununvouti.
Björklund, F. A., Apteekari.
Collan, A., Apteekari.
Croll, Th., Rakennusmestari.
Duncker, Edv., Maanviljelijä.
Essen, von, C. G., Professori.
Enlund, J., Rautatienvirkamies.
Ekberg, F. E., Leipurimestari.
Ehrnrooth, R., Kenraalimajori.
Forssell, Th., Läänin Agronomi.
Fagerroos, J. E., Tehtailija.
Floessel, E. N., Kauppias.
Forselles, E., Eversti.
Fabritius, E., Maanviljelijä.
Fontell, C. A., Kauppias.
Granfelt, G., Maanviljelijä.

- Gutzeit, H.*, Konsuli.
Grape, M., Neiti.
Heikel, V., Lehtori.
Heikel, S., Lehtorin rouva.
Heikel, H., Rouva.
Heikel, F., Maisteri.
Holmgren, F. J., Maalarimestari.
Hornborg, A., Kandidaati.
Herlin, G. A., Kauppias.
Hisinger, Edv., Paroni.
Hisinger, F. W., Kapteni.
Holmgren, M., Neiti.
Järnefelt, A. A., Eversti.
Järnefelt, E., Everstin rouva.
Jäder, E. J., Kamreri.
Jansson, A., Maanviljelijä.
Jakobsson, Th., Rouva.
Krogius, L., Kapteni.
Kiseleff, A., Protokollasihteri.
Lavonius, W., Juris Tohtori.
Lavonius, F., Tohtorin rouva.
Lagerborg, A. W., Insinööri.
Lievendal, F., Kivipainaja.
Lindenwald, R., Kauppias.
Lindström, C. O., Kauppias.
Linder, C., Kammariherra.
Lillström, A. O., Maanviljelijä.
Lindberg, A. A. F., Kauppa-asioitsija.
Mäklin, F. W., Professori.
Molander, H., Salaneuvos,
Melin, A. G., Paroni.
Mechelin, L., Professori.
Mellin, A. L., Kauppias.
Mellin, R., Tehtailija.
Mehring, F. A., Räätilimestari.
Nykopp, A., Senaatori.
Nykopp, S., Senaatorin rouva.

Nygren, L., Kaupungin viskaali.
 Nyman, I., Kauppias.
 Osberg, O., Tehtailija.
 Osberg, J., Varatuomari.
 Pontan, J. A., Kapteni.
 Rautell, O., Kelloseppä.
 Reswoy, N. T., Kauppias.
 Silfvast, A., Eläinlääkäri.
 Sällström, A., Kauppias.
 Sandberg, G. U., Leipurimestari.
 Schauman, A., Maisteri.
 Schauman, R., Maisteri.
 Strömberg, E., Pankin asiamies.
 Sjöman, C. E., Maanviljelijä.
 Stenberg, J., Insinööri.
 Sederholm, Th., Senaatori.
 Sederholm, E., Senaatorin rouva.
 Stude, A., Kauppias.
 Topelius, S., Professori.
 Thuring, L., Kauppa-asioitsija.
 Wikberg, C., Assessori.
 Wiklander, H. E., Neiti.
 Wathén, W., Neiti.
 Örn, R., Salaneuvos.
 Örn, A., Salaneuvoksen rouva.

ep-073